

[Hougaard.]

marks lærerhøjskole. Mine betragtninger vedrører folkeskolen, børneskolen. Gennem snart mange år har jeg været med i udvalgsdrøftelser, som her i tinget er ført om undervisnings- og opdragelsesproblemer. Når jeg nu tænker tilbage over dette arbejde, finder jeg, at det næsten evig og altid har drejet sig om ydre ting: skolestruktur, delt eller udelte skole, tvunget eller frivilligt 8., 9., 10. skoleår, afgangsbekræftelser, eksamen eller ikke eksamen, økonomien o. s. v., o. s. v. Det er naturligvis helt i sin orden, det er rammerne om livet i skolen, vi skal tilrettelægge gennem lovgivningen.

Men har vi ikke i alt dette været for nær ved at glemme målet for det hele? Ja vel, vi har en formålsparagraf, men har vi ikke beskæftiget os næsten udelukkende med den ene del af denne, dygtiggørelsen? Den anden, mentalitetsdannelsen, opdragelsen til at leve som menneske blandt mennesker — har vi interesseret os nok for den? Jeg er ganske klar over, at det, jeg her taler om, mere er en administrativ opgave, som ikke sådan hører hjemme ved behandling af skolelovene; men når vi nu taler om pædagogisk forskning, er det vel ikke helt urimeligt, at vi beskæftiger os lidt med det.

Det er i barneårene, et menneskes mentalitet dannes, og livet i skolen har stor indflydelse på udviklingen. Der tales så meget om, at fællesskabsfølelsen er på retur her i landet. Underligt, hvis det kan være tilfældet i Danmark, hvor bøndernes andelsbevægelse og arbejdernes faglige sammenlutning så stærkt viste os, hvad sammenhold og fælles indsats kan betyde. Men hvis det er tilfældet, hvis sig-selv-nok- og isolationstendensen er stigende, hvad kan vi da gøre for at vende strømmen? Her er det, jeg mener skolen kommer ind i billedet, ikke ved at der holdes foredrag for børnene om, hvordan de skal skikke sig, for det er ikke nok, og det er heller ikke nok med de ellers så udmærkede modeller på demokratiske samfund, som man forsøger sig med nogle steder. Det er selve arbejdsformerne i skolen, der ligesom skal liste fællesskabsfølelsen og samarbejdets kunst ind i børnene, så de vokser op med den indstilling, at de føler det som noget naturligt og selvfølgeligt, at det ikke er „jeg“, men „vi“.

Derfor må man i børneskolen i langt mere

udstrakt grad, end det er tilfældet nu, bruge gruppearbejdsmetoden. Hvis en gruppe børn, en 4-5 stykker, i en skoleklasse får en bestemt opgave at løse i fællesskab, vil dette, hvis det er noget, som jævnligen sker, automatisk føre dem ind i følgende tankegang: det er ikke „mig“, men „vi“, det er mine kammerater og mig, som skal udføre et godt stykke arbejde i fællesskab; derfor må vi hjælpes ad, og naturligvis må jeg på min plads gøre mit bedste.

Jeg føler mig overbevist om, at dersom denne undervisningsform benyttedes meget mere, end tilfældet er, ville livet i skolen, arbejdet i skolen, være medvirkende til, at børnene voksede op til forståelse af fællesskabets værdi. Derfor er det mit håb, at Danmarks pædagogiske institut i samarbejde med den metodiske og didaktiske forskning, som etableres på Danmarks lærerhøjskole, vil se det som en meget betydningsfuld opgave, at man hos vordende og værende lærere fremmer kendskabet til og færdigheden i at benytte gruppeundervisning.

Ellen Poulsen: Da lovforslaget om oprettelse af et pædagogisk institut var til behandling i 1954, erkendte mit parti, at man her stod over for mange nye problemer af pædagogisk og psykologisk art. Det var problemer, som ikke før havde været så stærkt fremme i dansk skolelovgivning, og vi mente derfor dengang, at det var bedst at gå gradvis frem, indtil der var et bredt erfaringsgrundlag at arbejde videre på. På samme tidspunkt behandledes lovforslag om læreruddannelsen. Vi fandt dengang, at læreruddannelse og pædagogisk forskning var så nøje forbundet, at disse opgaver måtte løses i nøje sammenhæng. Mit partis ordfører dengang, daværende folketingsmedlem Krogh, henviste bl. a. til, hvordan man i andre nordiske lande havde løst de samme problemer på netop dette grundlag. Vi fandt, at det måtte være rigtigt, at Danmarks lærerhøjskole blev det naturlige samlingspunkt. Vi ønskede, at et pædagogisk institut blev oprettet i tilknytning til lærerhøjskolen, og at højskolens rektor blev instituttets leder; det faglige råds opgaver, mente vi, måtte i nogen grad kunne henlægges til lærerhøjskolens ledelse. Denne mindretalsind-